



066

Unja Międzynarodowa Chemji Czystej i Stosowanej.

I.

Symbole fizyczno-chemiczne.

Międzynarodowa Komisja do ujednostajnienia syboli fizyczno-chemicznych, wybrana przez „Międzynarodową Assocjację Towarzystw Chemicznych“ ułożyła we wrześniu 1913 roku zestawienie pomienionych symboli, których przyjęcie zaleciła zrzeszonym Towarzystwom Chemicznym.

„Unja Międzynarodowa Chemji Czystej i Stosowanej“, która przejęła funkcje przedwojennej „Międzynarodowej Assocjacji Towarzystw Chemicznych“, podjęła ponownie sprawę symboli fizyczno-chemicznych i na „Pierwszej Konferencji międzynarodowej chemicznej“, odbytej 22—24 czerwca 1920 r. w Rzymie, postanowiła przyjąć wzory symboli z roku 1913 i zaleciła ich opublikowanie w organach Towarzystw zrzeszonych.

W wykonaniu tej uchwały, redakcja „Roczników Chemji“ podaje poniższe zestawienie pomienionych symboli fizyczno-chemicznych.

Nazwa wielkości	Symbole zalecane		Uwagi
	zwykle	w szczegól. przypadkach	
<i>1. Fizyka ogólna i matematyka.</i>			
Przyspieszenie siły ciężkości	g	—	
Ångström (jednostka długości fal świetlnych 10^{-10} metr.)	Å	—	
Powierzchnia	q ¹⁾	—	
Zasada logarytmów naturalnych	e	—	
Współrzedne zmienne	$x, y, z,$	—	

¹⁾ Zamiast często stosowanych symboli a, F i s .

Nazwa wielkości	Symbole zalecane		Uwagi
	zwykle	w szczegól. przypadkach	
<i>1. Fizyka ogólna i matematyka.</i>			
Wielkości krytyczne: ciśnienie, objętość	p_c, v_c	T_c	2) Zamiast często stosowanych greckich liter.
temperatura (Celsius), bezwgl. gęstość	t_c	d_c	
Gęstość (masa na jedn. objętości)	d	D	3) Może być stosowane wówczas, gdy chodzi o utworzenie pochodnej dD
Średnica	d	—	
Symbol różniczki, całkowitej	d	—	dt.
Symbol różniczki, cząstkowej	∂	—	
Płynność (fluidity)	Φ	—	4) Stosuje się wówczas, gdy chodzi o odróżnienie od λ , stosowanego dla oznaczenia długości fali świetlnej..
Siła	f	—	
Stała gazowa dla ilości molowych	R	—	λ_l
Wysokość	h	—	
Przyrost	Δ	—	5) Zaleca się stosowanie γ , a w wyjątkowych razach σ .
Długość	l	—	
Masa	m	—	6) Symbol powszechnie stosowany w fizyce.
Średnia droga swobodna	λ	—	
Mikron (10^{-6} metra)	μ	—	7) Zamiast A, stosowanego niekiedy jako symbol pracy
Milimikron (10^{-9} metra)	$\mu\mu$	—	
Liczba (wartości, obrotów etc.); liczba drebni	n	—	—
Liczba moli	N	—	
Ciśnienie (prężność)	p	—	—
Ciśnienie, osmotyczne	P	—	
Promień	r	—	—
Stosunek obwodu koła do średnicy	π	—	
Zredukowane (ułankowe) wielkości: ciśnienia, objętości	p_r, v_r	—	—
temperatury, gęstości	T_r, d_r	—	
Znak dodawania (sumowania)	Σ	—	—
Napięcie powierzchniowe	γ	σ	
Czas	t	—	—
Stałe van der Waals'a	a, b	—	
Symbol zmienności (warjacji)	δ	—	—
Prędkość	u	—	
Prędkość katowa	ω	—	—
Prędkości składowe w trzech kierunkach	u, v, w	—	
Lepkość	η	—	—
Objętość (wogóle)	v	—	
Objętość właściwa	v_s	—	—
Objętość atomowa	v_a	—	
Objętość drobinowa (cząsteczkowa)	v_m	—	—
Ciezar, jako siła ciężenia	w	—	
Praca	W	—	—

Nazwa wielkości	Symbole zalecane		Uwagi
	zwykłe	w szczegól. przypadkach	
2. Chemja ogólna.			
CieŜar atomowy, równieŜ gramo-atomowy	A	—	
StęŜenie (ogólnie)	C	—	
Stała równowagi	K	—	
Ułamek molowy (część mola) .	<i>x</i>	—	
CieŜar drobinowy (cząsteczkowy) i gramo drobinowy	M	—	
Spółczynnik Van't Hoffa	<i>i</i>	—	
Spółczynnik szybkości (stała szybkości)	<i>k</i>	—	
3. Ciepło i termodynamika.			
Energja, ogólnie	E	—	*) Zaleca się stosowanie Φ zamiast S, uŜytego do oznaczania ciepła drobinowego.
Entropja	Φ *)	—	
Energja wewnętrzna	U	—	
Ciepło utajone na gram	<i>l</i>	—	
Ciepło utajone na mol	L	—	
RównowaŜnik mechanicz. ciepła	I	—	
Ciepło drobinowe	S	—	
Ciepło drobinowe przy stałym ciśnieniu	S_p	—	
Ciepło drobinowe przy stałej objętości	S_v	—	
Ilość ciepła	Q	—	
Stosunek $\gamma = \frac{S_p}{S_v}$	γ	—	
Ciepło właściwe	<i>s</i>	—	
Ciepło właściwe przy stałym ciśnieniu	s_p	—	
Ciepło właściwe przy stałej objętości	s_v	—	
Temperatura w stopn. Celsjusa	t, t°	θ *)	*) Symbol θ stosuje się wówczas, gdy w tem samym wyrażeniu występuje temperatura obok czasu.
Temperatura bezwzględna . . .	T	—	
4. Optyka.			
NateŜenie światła	I	I_L	*) Zaleca się stosowanie <i>n</i> ze względu na możność większej liczby urobników.
Spółczynnik załamania	<i>n</i> ¹⁰⁾	n_r	
Stała refrakcji właściwej (Gladstone i Dale)	$r_G, [r_G]_D^{10}$	—	
Stała refrakcji właściwej (Lorentz i Lorenz)	$r_L, [r_L]_D^{10}$	—	
Stała refrakcji drobinowej	R_G, R_L $[R_G]_D^{10}, [R_L]_D^{10}$	—	

Nazwa wielkości	Symbole zalecane		Uwagi
	zwykle	w szczególn. przypadkach	
4. Optyka.			
Kąt skręcenia optycznego	α	—	
Skręcalność właściwa	$[\alpha]$	—	
Skręcalność drobinowa (cząteczkowa)	$M [\alpha]$ ¹¹⁾	—	¹¹⁾ Proponowane, ale nie bezwzględnie zalecane.
Prędkość światła	v	—	
Długość fali świetlnej	λ	—	
5. Elektryczność i magnetyzm.			
Pojemność elektryczna	C	—	
Ładunek jednostkowy (nabój elektronu)	e	—	
Przewodnictwo właściwe	κ	—	
Przewodnictwo równoważnikowe	Δ ¹²⁾	—	¹²⁾ $\Delta = \frac{1000 \text{ K}}{\text{stężenie w równoważnik. gramowych na litr.}}$
Przewodnictwo równoważnikowe (w różnych rozcieńczeniach, objętości wyrażone w litrach zawierających jeden równoważnik gramowy)	Δ_{10}, Δ_v	—	
	Δ_{∞}	—	
Przewodnictwo równoważnikowe kationu i anionu	Δ_c, Δ_a	—	
Przewodnictwo równoważnikowe poszczególnych jonów	$\Delta_{K^+}, \Delta_{Cl^-}$	—	
Natężenie (prądu)	I	—	
Stała dielektryczna	K ¹³⁾	—	¹³⁾ Jako skrót poleca się D. C.
Stopień dysocjacji elektrolitycznej (stopień jonizacji)	α ¹⁴⁾	—	¹⁴⁾ Symbol ten poleca się zamiast γ , przyjętego dla napięcia powierzchniowego oraz stosunku ciepł właściwych.
Siła elektrobodźcza	E	—	¹⁵⁾ Użycie symbolu ϵ poleca się zamiast K przyjętego za symbol siły elektrobodźczej.
Stała Faradaya	F	—	
Przenikliwość magnetyczna	μ	μ_p	
Potencjał elektrody pojedynczej, lub rozkładowy anionu	$\epsilon_{K^+}, \epsilon_{Cl^-}$ ¹⁵⁾	—	
Potencjał względem elektrody wodorowej, lub kalomelowej, przyjętej za jednostkową	ϵ_n, ϵ_c	—	
Ilość elektryczności	Q	—	
Opór elektryczny	R	Rw ¹⁶⁾	¹⁶⁾ Symbol R został przyjęty przez Międzynarodową Komisję Elektrotechniczną.
Zdolność magnetyczna	κ	—	
Liczby przenoszenia kationu i anionu	n_c, n_a	—	
Szybkość przenoszenia się kationu i anionu w cm^2/sek , przy spadku potencjału volt na cm	U_c, U_a	—	
Szybkość przenoszenia się poszczególnych jonów przy jednostkowym spadku potencjału	U_{K^+}, U_{Cl^-}	—	

II.

Skróty bibliograficzne tytułów czasopism chemicznych.

Wyjaśnienie.

Druga Konferencja Międzynarodowa Chemiczna, na Zjeździe odbytym w Brukselli 27—30 czerwca 1921 r., zaleciła Towarzystwom Chemicznym, należącym do „Union Internationale de la Chimie pure et appliquée”, stosowanie w wydawanych przez nie czasopismach skrótów tytułów czasopism, opracowanych i zestawionych przez „American Chemical Society”.

Zarząd Polskiego Towarzystwa Chemicznego, na posiedzeniu odbytym w dniu 2-go marca 1922 r., zaaprobował tę propozycję Konferencji Międzynarodowej Chemicznej, przyjął pomienione skróty jako obowiązujące dla autorów ogłaszających swe prace w Rocznikach Chemji i postanowił ogłosić drukiem, dla użytku autorów oraz redakcji czasopism chemicznych, poniższy wyciąg z amerykańskiej „List of periodicals”, obejmujący skróty ważniejszych, częściej wzmiankowanych czasopism.

W wykonaniu tej uchwały, redakcja „Roczników” podaje poniżej w porządku alfabetycznym zestawienie skrótów tytułów około 260 ważniejszych czasopism (pełna lista amerykańska obejmuje przeszło 1200 tyt.). W zestawieniu tem zachowano następujący porządek: na pierwszym miejscu wydrukowano czcionkami tłustymi skrót tytułu danego czasopisma, a na drugim miejscu — kursywą — pełny tytuł czasopisma. Do tego pełnego tytułu dodano krótkie informacje, dotyczące: 1-o odstępów czasu, w których się ukazuje dane czasopismo, jakoto: *roczn.* — w rocznych, *ptocz.* — w półrocznych, *kw.* — kwartalnych, *dwumies.* — dwumiesięcznych, *mies.* w miesięcznych, *dwutyg.* — dwutygodniowych, *tyg.* — tygodniowych, *pttyg.* — półtygodniowych, *nier.* nieregularnych; 2-o liczby tomów wydawanych corocznie; 3-o numeru serji (3) oraz numeru porządkowego pierwszego tomu (114) z ostatniego roku (1920); 4-o miejsca wydania.

Cytaty, umieszczane w pracach nadsyłanych do Redakcji „Roczników Chemji”, należy podawać u dołu stron rękopisu, przy czem winny one podawać początkowe litery imienia oraz pełne

nazwisko autora, skrócony tytuł czasopisma (według załączonej listy skrótów), numer serji, tom oraz początkową stronę pracy, a nadto w nawiasie rok wydawnictwa, jak np.: R. Robertson, *J. Chem. Soc.* **95**, 1241 (1909); A. F. Fourcroy, *Ann. Chim. Phys.* [1], **21**, 189 (1797); J. H. Van't Hoff, *Z. physik. Chem.* **16**, 411 (1895); O. Wallach, *F. J. Poud*, **B. 28**, 2714, (1895).

Lista skrótów.

- Am. Gas J.** — *American Gas Journal*; tyg., 2 tm., **114**, (1921); New York.
- Am. J. Pharm.** — *American Journal of Pharmacy*; mies. **92** (1920) Easton, Pa (Stan. Zjedn.).
- Am. J. Physiol.** — *American Journal of Physiology*; mies., 2—3 tm., **50** (1920), Baltimore, Md. (Stan. Zjedn.).
- Am. J. Sci.** — *American Journal of Science*; mies., 2 tm. [4] **49** (1920). New Haven, Conn. (Stan. Zjedn.).
- Anales soc. españ. fis. quim.** — *Anales de la sociedad española de física y química*; mies. **18** (1920), Madryd.
- Anales soc. quim. Argentina.** — *Anales de la sociedad química Argentina*; dwmies. **8** (1920) Buenos Aires (Argentyna).
- Analyst.** — *The Analyst*; mies., **45** (1920), Londyn.
- Ann.** — *Annalen der Chemie, Justus Liebig's*; nier., 2—4 tm. **420** (1920). Lipsk.
- Ann. Chim.** — *Annales de Chimie* (dawne *Annales de Chimie et de Physique*; mies., 2 tm., **13** (1920), Paryż.
- Ann. Chim. anal. chim. appl.** — *Annales de Chimie analytique et de Chimie appliquée et revue de chimie analytique réunies*, (dawne *Annales de chimie analytique et revue de chimie analytique*); mies., [2] **2** (1920), Paryż.
- Ann. Chim. phys.** — *Annales de chimie et de physique* (obecnie *Annales de Chimie*).
- Ann. l'instit. Pasteur.** — *Annales de l'institut Pasteur*; mies., **34** (1920), Paryż.
- Ann. Phys.** — *Annalen der Physik*; nier., 3 tm. **61** (1920), Lipsk.
- Anz. Akad. Wiss. Wien.** — *Anzeiger der Akademie der Wissenschaften in Wien. Mathematisch-Naturwissenschaftliche Klasse*; 26 num. roczn. Wiedeń.

- Arb. Reichsgesundh.** — *Arbeiten aus dem Reichsgesundheitsamte*; nier. 52 (1920).
- Arb. exp. Path. pharm.** — *Arbeiten für experimentelle Pathologie und Pharmakologie*; nier., 4 tm., 86 (1920), Lipsk.
- Archi. ges. Physiol. Pflügers.** — *Archiv für gesamte Physiologie des Menschen und der Tiere (Pflüger's)*; nier., 6 tm., 178 (1920), Berlin.
- Archi. Hyg.** — *Archiv für Hygiene*; nier., 2 tm. 89 (1920), Monachium.
- Archi. intern. pharmacodynamie.** — *Archives internationales de pharmacodynamie et de therapie*; dwmies., 25 (1919), Paryż.
- Archi. intern. physiol.** — *Archives internationales de physiologie*; nier., 15 (1919), Paryż.
- Archi Néerland sci.** — *Archives Néerlandaises des sciences exactes et naturelles. Serie III A. (Sciences exactes)*; nier. 4 (1918), Harlem.
- Archi. Pharm.** — *Archiv der Pharmazie*; nier., 258 (1920) Berlin.
- Archi. Pharm. Chem.** — *Archiv for Pharmaci og Chemi*; dwtyg., 27 (1920), Kopenhaga.
- Archi. sci. phys. nat.** — *Archives des sciences physiques et naturelles*; mies., [5] 2 (1920), Genewa.
- Arkiv Kemi Mineral, Geol.** — *Arkiv för Kemi, Mineralogie och Geologie*; nier., 7 (1920). Upsala (Szwecja).
- Beibl. Ann. Physik.** — *Beiblätter zu den Annalen der Physik*; dwtyg. 42 (1918), Lipsk.
- Ber.** — *Berichte der deutschen chemischen Gesellschaft*; 18 num., 53 (1920), Berlin.
- Ber. botan. Ges.** — *Berechte der deutschen botanischen Gesellschaft*; nier., 38 (1920). Berlin.
- Ber. pharm. Ges.** — *Berichte der deutschen pharmazeutischen Gesellschaft*; 9 num., 30 (1920), Berlin.
- Ber. physik. Ges.** — *Berichte der deutschen physikalischen Gesellschaft*; (obecnie *Zeitschrift für Physik*).
- Ber. Verhandl. Sächs. Akad. Wiss. Leipzig.** — *Berichte über die Verhandlungen der Sächsischen Akademie der Wissenschaften zu Leipzig. Mathematische-physische Klasse*; nier., 72 (1920), Lipsk.
- Biedermann's Zentr.** — *Biedermann's Zentralbl. für Agriculturchemie und rationellen Landwirtschaftsbetrieb*; mies., 49 (1920), Lipsk.

- Biochem. Bull.** — *Biochemical Bulletin*; kwar., 5 (1920), New York.
- Biochem. J.** — *Biochemical Journal, The*; dwmies., 14 (1920), Chicago.
- Biochem. Z.** — *Biochemische Zeitschrift*; nier., 8 do 10 tm., 101 (1920), Berlin.
- Biol. Zentr.** — *Biologisches Zentralblatt*; mies., 40 (1920) Lipsk.
- Botan. Centr.** — *Botanisches Zentralblatt*; tyg., 140 (1919), Jena.
- Botan. Gaz.** — *Botanical Gazette, The*; mies., 2 tm., 69 (1920), Chicago.
- Braunkohle.** — *Braunkohle*; tyg., Halla.
- Brennstoff-Chem.** — *Brennstoff-Chemie, Zeitschrift für Chemie und chemische Technologie der Brennstoffe und ihrer Nebenprodukte*; dwtyg., 1 (1920), Essen.
- Brit. Assoc. Advancement Sci. Rep.** — *British Association for the Advancement of Science Reports*; roczn., Londyn.
- Bull. l'acad. sci. russie.** — *Bulletin de l'academie des sciences de russie*, (dawniej *Bulletin de l'academie des sciences, Petrograd*); dwtyg., [6] (1918), Petrograd.
- Bull. l'assoc. chim. suc. dist.** — *Bulletin de l'association des chimistes de sucrerie et de distillerie*; mies., 37 (1920), Paryż.
- Bull. inst. intern. froid.** — *Bulletin institut international du froid*; mies., 1 (1920), Paryż.
- Bull. Inst. Mining Met.** — *Bulletin of the institution of Mining and Metallurgy*; mies., Londyn.
- Bull. l'inst. Pasteur.** — *Bulletin de l'institut Pasteur*. (Revue et analyses des travaux de bactériologie, médecine, biologie générale, physiologie, chimie biologique etc.), dwtyg., 18 (1920), Paryż.
- Bull. intern. l'acad. sci. Cracovie.** — *Bulletin internationale de l'académie des sciences de Cracovie*; nier., (1920) Kraków.
- Bull. sci. acad. roy. belg.** — *Bulletin de la classe des sciences, académie royale de Belgique*; nier., [5] 6 (1920), Bruksella.
- Bull. soc. chim.** — *Bulletin de la société chimique de France*; dwutyg., 2 tm., [4], 27 i 28 (1920), Paryż.
- Bull. soc. chim. Belg.** — *Bulletin de la société chimique de Belgique*; mies., 29 (1910), Bruksella.
- Bull. soc. chim. biol.** — *Bulletin de la société de chimie biologique*; mies., Paryż.

- Bull. soc. chim. ind.** — *Bulletin de la société de chimie industrielle*; nier. 1 (1919), Paryż.
- Bull. soc. d'encour. l'ind. nat.** — *Bulletin de la société d'encouragement pour l'industrie nationale*; mies., mies., 2 tm., 132 (1920), Paryż.
- Bull. soc. franç. mineral.** — *Bulletin de la société française de mineralogie*; mies., 42 (1919), Paryż.
- Bull. Soc. ind. Mulhouse.** — *Bulletin de la société industrielle de Mulhouse*; mies., 86 (1920), Milouza.
- Bul. soc. chim. România.** — *Buletinul societătet de chimie din România*; nier., 2 (1920), Bukareszt.
- Can. Chem. Met.** — *Canadian Chemistry and Metallurgy.* (dawniej *Canadian Chemical Journal*); mies., 5 (1921), Toronto (Kanada).
- Cement Eng. News.** — *Cement and Engineering News.* (dawniej *Cement World*); mies., 32 (1920), Chicago.
- Centr. Bakt. Parasitenk. I. Abt. Ref. Orig. II. Abt.** — *Centralblatt für Bakteriologie, Parasitenkunde und Infektionskrankheiten.* I. Abteilung (a) *Referate*; tyg., 69 (1920), (b) *Originale*; mies., 84 (1920). II. Abteilung; nier., 50 (1921), Jena.
- Centr. Mineral. Geol.** — *Centralblatt für Mineralogie, Geologie und Paläontologie*; dwtyg., Stuttgart.
- Centr. Zuckerind.** — *Centralblatt für die Zuckerindustrie*; tyg., 28 (1920), Magdeburg.
- Chem. Age (London).** — *The Chemical Age*, (London); tyg., 2 tm., 2 (1920), Londyn.
- Chem. Age, N. Y.** — *Chemical Age*, (New York); mies., 28 (1920), New York.
- Chem. App.** — *Chemische Apparatur*; dwtyg., 7 (1920), Lipsk.
- Chem. Eng.** — *The Chemical Engineer*; mies. 28 (1920); połączony od 1920 z *Chemical Age* (N. Y).
- Chem. Eng. Mining. Ref.** — *Chemical Engineering and Mining Review*; mies., 12 (1920), Melbourne (Australja).
- Chem. Ind.** — *Chemische Industrie*; mies., 43 (1920); od 1921 połączona z *Zeitschrift für angewandte Chemie*.
- Chemist - Analyst.** *The Chemist-Analyst*; kw., 30 (1920), Phillisburg.
- Chemist and Druggist.** — *Chemist and Druggist*; tyg., 2 tm. 92 (1920), Londyn.
- Chem. Listy.** — *Chemické Listy pro vědu a průmysl*; mies., 14 (1920), Praga.

- Chem. Met. Eng.** — *Chemical & Metallurgical Engineering*; tyg., 2 tm., 22 (1920) New. York.
- Chem. News.** — *The Chemical News and Journal of physical Science*; tyg., 2 tm. 120 (1920), Londyn.
- Chem. Polski.** — *Chemik Polski*; dwtyg. 14 (1914); nie wychodzi, Warszawa.
- Chem. Techn. Japan.** — *The Chemical Technology* (Japan); mies., 4 (1920), Tokyo.
- Chem. Techn. Zt.** — *Chemiker- und Techniker Zeitung. Allgemeine österr.*; dwtyg., 38 (1920), Wiedeń.
- Chem. Trad. J.** — *Chemical Trade Journal and Chemical Engineer*; tyg., 66 (1920), Londyn.
- Chem. Umschau, Fette, Oele, Wachse, Harze.** — *Chemische Umschau auf dem Gebiete der Fette, Oele und Harze*; dwtyg., Stuttgart.
- Chem. Weekblad.** — *Chemisch Weekblad*; tyg., 17 (1920), Amsterdam.
- Chem. Zentr.** — *Chemisches Zentralblatt*; tyg., 91 (1920), Berlin.
- Chem. Ztg.** — *Chemiker Zeitung*; 3 razy tyg., 44 (1920), Cöthen.
- Chimie et industrie.** — *Chimie et industrie*; mies., 2 tm., 3 (1920). Paryż.
- Collegium.** — *Collegium*; mies., Haltingen (Baden), Niemcy.
- Color Trade J.** — *Color Trade Journal*; mies., 2 tm., 6 (1920), New York.
- Compt. rend.** — *Comptes rendus hebdomadaires des seances de l'academie des sciences*; tyg., 2 tm., 170 (1920), Paryż.
- Compt. rendus trav. lab. Carlsberg.** — *Comptes rendus des travaux du laboratoire Carlsberg*; nier., 14 (1920), Kopenhaga.
- Deut. Färber Ztg.** — *Deutsche Färber-Zeitung*; tyg., 56 (1920), Halla.
- Deut. Zuckerind.** — *Deutsche Zuckerindustrie, Die*; tyg., 45 (1920), Berlin.
- Dinglers polytechn. J.** — *Dinglers polytechnisches Journal*; dwtyg., 335 (1920), Berlin.
- Elektrochem. Z.** — *Elektrochemische Zeitschrift*; mies., 26 (1920), Berlin.
- Elektrotech. Z.** — *Elektrotechnische Zeitschrift*; tyg., 41 (1920), Berlin.
- Engineer.** — *The Engineer*; tyg., 2 tm., 129 (1920), Londyn.

- Engineering.** — *Engineering*; tyg., 2 tm., 109 (1920), Londyn.
- Eng. Mining. J.** — *Engineering and Mining Journal*; tyg., 109 (1920), New York.
- Ergebnisse Physiol.** — *Ergebnisse der Physiologie*; roczn. 17 (1919), Wiesbaden.
- Färber Ztg.** — *Färber-Zeitung. Zeitschrift für Färberei. Zeugdruck und den gesammten Farbenverbrauch*; dwtg. 31 (1920); niewychodzi.
- Farben Ztg.** — *Farben-Zeitung*; tyg., 25 (1920), Berlin.
- Fermentforschung.** — *Fermentforschung*; nier., 2 tm., 3 (1920), Lipsk.
- Feuerungstechnik.** — *Feuerungstechnik*; dwtg. 8 (1920), Lipsk.
- Fortschritte Chem.** — *Fortschritte der Chemie, Physik und Physikalischen Chemie*; nier. 16 (1920), Berlin.
- Fortschritte Mineral., Krist., Petr.** — *Fortschritte der Mineralogie, Kristallographie und Petrographie*; 6 (1920), Jena.
- Fortschritte Physik.** — *Fortschritte der Physik*; nie wychodzą.
- Gas Age.** — *The Gas Age*; dwtg. 2 tm., 45 (1920), New York.
- Gas J.** — *Gas Journal*; tyg., 4 tm., 149 (1920), Londyn.
- Gas World.** — *The Gas World*; tyg. 2 tm., 72 (1920), Londyn.
- Gazz. chim. ital.** — *Gazzetta chimica italiana*; mies., 50 (1920), Rzym.
- Gerber.** — *Der Gerber*; dwtg., 46 (1920), Teplitz-Schönau, Czecho-Słowacja.
- Giorn. chim. ind. applicata.** — *Giornale di chimica industriale ed applicata*; nier. 2 (1920), Medjolan.
- Giorn. farm. chim.** — *Giornale di farmacia, di chimica e di scienze affini*; mies., 69 (1920), Turyn.
- Glashütte.** — *Die Glashütte (Zeitschrift f. die gesamte Glasindustrie)* dwtg., 51 (1920), Drezno.
- Glas-Industrie.** — *Die Glas-Industrie*; tyg., 30 (1920), Berlin.
- Gummi Ztg.** — *Gummi Zeitung*; tyg., 34 (1920), Berlin.
- Helvetica Chim. Acta.** — *Helvetica Chimica Acta*; nier., 3 (1920), Genewa.
- Illus. Official J.** — *Illustrated Official Journal, The (patens)*, tyg. 32 (1920), Londyn.
- India Rubber J.** — *India Rubber Journal*; tyg., 2 tm., 59 (1920), Londyn.
- India Rubber World.** — *India Rubber World*; mies., 2 tm., 61 (1920), New York.

- Industrie chimique.** — *L'Industrie chimique*; mies., 7 (1920), Paryż.
- Intern. Zentr. Baukeramik Glasind.** — *Internationales Zentralblatt für Baukeramik und Glasindustrie*; dwtyg., 35 (1920), Wiedeń.
- Iron Age.** — *Iron Age. The*; tyg., 2 tm., 15 (1920), New York.
- Iron Coal Trades Rev.** — *Iron and Coal Trades Review*; tyg. 2 tm., 100 (1920), Londyn.
- Iron Steel Inst. London, Carnegie Schol. Mem.** — *Iron and Steel Institute (London), Carnegie Scholarship Memoirs*; 9 (1918), Londyn.
- Iron Trade Rev.** — *Iron Trade Review, The*; tyg., 2 tm., 66 (1920), Cleveland, Stany Zjedn.
- Jahrb. Radioakt. Elektronik.** — *Jahrbuch der Radioaktivität und Elektronik*; kw., 17 (1920), Lipsk.
- Jarhb. wiss. Botanik.** — *Jahrbuch für wissenschaftliche Botanik*; nier., 59 (1920), Berlin.
- J. Am. Ceramic Soc.** — *Journal of the American Ceramic Society*; mies., 3 (1920), East Hutschinsohn, Stany Zjedn.
- J. Am. Chem. Soc.** — *Journal of the American Chemical Society*; mies., 42 (1920) Washington.
- J. Am. Inst. Elec. Eng.** — *Journal of the American Institute of Electrical Engineers*; mies. 39 (1920), New York.
- J. Am. Inst. Metals.** — *Journal of the American Institute of Metals*; 12 (1918) nie wychodzi
- J. Biol. Chem.** — *Journal of Biological Chemistry, The*; mies., 4 tm., 41 (1920), Baltimore.
- J. Chem. Ind. Japan.** — *Journal of Chemical Industry (Japan)*; mies., 23 (1920), Tokyo, Japonja.
- J. Chem. Soc.** — *Journal of the Chemical Society (London)*; mies., 2 tm., 117 i 118 (1920), Londyn.
- J. Chem. Soc. Japan.** — *Journal of the Chemical Society of Japan (Nippon Kwagaku Kwai Shi)*; mies., 42 (1921), Tokyo.
- J. chim. phys.** — *Journal de chimie physique*; nier. 18 (1920), Genewa.
- J. Coll. Sci. Imp. Univ. Tokyo.** — *Journal of the College of Science, Imperila University of Tokyo*; nier., 39 (1920), Tokyo.
- J. Frankl Inst.** — *Journal of the Franklin Institute*, mies., 2 tm., 189 (1920), Philadelphia.
- J. Gasbel.** — *Journal für Gasbeleuchtung und verwandte Beleuchtungsarten sowie für Wasserversorgung*; tyg., 63 (1920), Monachium.

- J. Ind. Eng. Chem.** — *Journal of Industrial and Engineering Chemistry, The*; mies., 12 (1920), Washington.
- J. Inst. Metals.** — *Journal of the Institute of Metals*; piroczn. 23 (1920), Londyn.
- J. Inst. Petroleum Tech.** — *Journal of the Institution of Petroleum Technologist and Record of Transactions*; kw. 6 (1920), Londyn.
- J. Pétrole.** — *Journal du pétrole, de graisses minérales, des hydrocarbures, etc*; mies., 20 (1920), Paryż.
- J. pharm. chim.** — *Journal de pharmacie et de chimie*; dwtyg., 2 tm., [7] 21 (1920), Paryż.
- J. Phys. Chem.** — *Journal of Physical Chemistry, The*; mies., 24 (1920), Ithaca, Stany Zjedn.
- J. Physiol.** — *Journal of Physiology*; nier., 2 tm., 53 (1920), Londyn.
- J. physiol., path. gén.** — *Journal de physiologie et pathologie générale*; nier., 18 (1920), Paryż.
- J. phys. radium.** — *Journal de physique et le radium*; mies., 1 (1920), Paryż.
- J. prakt. Chem.** — *Journal für praktische Chemie*; dwtyg., 2 tm., 100 (1920), Lipsk.
- J. Rus. Phys. Chem. Soc.** — *Journal of the Russian Physical-Chemical Society*; 48 (1916), Petrograd.
- J. Soc Chem. Ind.** — *Journal of the Society of Chemical Industry*; dwtyg., 39 (1920), Londyn.
- J. Soc. Leather Trades Chem.** — *Journal of the Society of Leather Trades Chemists*; mies., 4 (1920), Leeds, Anglja
- Kali.** — *Kali (Zeitschrift f. Gewinnung und Verwertung der Kalisalze)*; dwtyg. 14 (1920), Halla.
- Kolloidchem. Beihefte.** — *Kolloidchemische Beihefte*; nier., 12 (1920), Lipsk.
- Kolloid Z.** — *Kolloid-Zeitschrift*; mies., 2 tm., 26 (1920), Drezno.
- Land. Vers. Stat.** — *Landwirtschaftlich Versuchs-Stationen*, Die; 2 tm., 95 (1920), Berlin.
- Listy Cukrovar.** — *Listy Cukrovarnicke*; tyg., 38 (1920), Praga.
- Magyar Chem. Lapja.** — *Magyar Chemikusok Lapja*; nier., Budapest.
- Medd. Vetenskapsakad. Nobelinst.** — *Meddelanden fran K. Vetenskapsakademiens Nobelinstitut*; nier., 4 (1920), Stockholm.
- Mineral Ind. Mineral Industry, The**; roczn., 28 (1920), New York.

- Mineralog. Mag.** — *Mineralogical Magazine and Journal of the Mineralogical Society*; nier., [1] 19 (1920), Londyn.
- Mining J.** — *Mining Journal, The*; tyg., 4 tm., 128 (1920) Londyn.
- Mitt. Materialprüfungsamt.** — *Mitteilungen aus dem Materialprüfungsamt zu Berlin-Lichterfelde*; nier., 37 (1919), Berlin.
- Monatsh.** — *Monatshefte für Chemie und verwandte Teile anderer Wissenschaften*; nier., 40 (1920). Wiedeń.
- Mon. sci.** — *Moniteur scientifique du Docteur Quesneville*; mies., [5] 10 (1920), Paryż.
- Nachr. Klg. Ges. Wiss. Göttingen. Math.-phys. Klasse.** — *Nachrichten der Königlichen Gesellschaft der Wissenschaften zu Göttingen. Mathematisch-physikalische Klasse*; nier., 10. (1919), Berlin.
- Nat. Phys. Lab. Collected Researches Rep.** — *National Physical Laboratory Collected Researches Reports*; nier., Londyn.
- Natural Gas Ind.** — *Natural Gas Industry*; mies., 14 (1920), Buffalo, Stany Zjedn.
- Nature.** — *Nature*; tyg., 105 (1920), Londyn.
- Nature, La.** — *Nature, La*; tyg., 48 (1920), Paryż.
- Naturwissenschaften.** — *Naturwissenschaften, Die. Wochenschrift für die Fortschritte der Naturwissenschaft. d. Medizin und d. Technik*; tyg., 8 (1920), Berlin.
- Neues Jahrb. Mineral. Geol.** — *Neues Jahrbuch für Mineralogie, Geologie und Paläontologie*; dwmies., 2 tm., Stuttgart.
- Nuovo cemento.** — *Nuovo cemento II.*; mies., 2 tm., [6] 19 (1920), Piza, Włochy.
- Oesterr. Chem. Ztg.** — *Oesterreichische Chemiker Zeitung*; dwtyg., 23 (1920), Wiedeń.
- Official Gaz. U. S. Pat. Office.** — *Official Gazette of the United States Patent Office, The*; tyg., 12 tm., 270 (1920), Washington.
- Papier Ztg.** — *Papier Zeitung*; 2 razy tyg., 45 (1920), Berlin.
- Petroleum Z.** — *Petroleum, Zeitschrift für die gesamten Interessen der Mineralöl-Industrie und d. Petroleum-Handels*, dwtyg., 15 (1920), Berlin.
- Pharm. Ztg.** — *Pharmazeutische Zeitung*; 2 razy tyg., 65 (1920), Berlin.
- Phil. Mag.** — *Philosophical Magazine and Journal of Science, The London, Edinburgh and Dublin*; mies. 2 tm., [6] 39 (1920), Londyn.

- Phot. Rundschau.** — *Photographische Rundschau und Mitteilungen (Photographisches Zentralblatt)*; dwtyg., 57 (1920), Halla.
- Physik. Ber.** — *Physikalische Berichte*; dwtyg., 1 (1920), Brunświk.
- Physik. Z.** — *Physikalische Zeitschrift*; dwtyg., 21 (1920), Lipsk.
- Physiol. Researches.** — *Physiological Researches*; nier., 2 (1921), Londyn.
- Phys. Rev.** — *Physical Review, The*; mies., 2 tm., 15 (1920), Lancaster, Pa.
- Proc. Acad. Sci. Amsterdam.** — *Proceedings of the Academy of Sciences of Amsterdam*; nier., 22 (1920), Amsterdam.
- Proc. Am. Acad. Arts Sci.** — *Proceedings of the American Academy of Arts and Sciences*; nier., Boston, Mass.
- Proc. Cambridge Phil. Soc.** — *Proceedings of the Cambridge Philosophical Society*; nier., 19 (1920), Cambridge, Anglja.
- Proc. Nat. Acad. Sci.** — *Proceedings of the National Academy of Sciences*; mies., 6 (1920), Washington.
- Proc. Phys. Soc. Londyn.** — *Proceedings of the Physical Society of London*; dwmies., 32 (1920), Londyn.
- Proc. Roy. Inst. Grt. Britain.** — *Proceedings of the Royal Institution of Great Britain*; nier., 22 (1919), Londyn.
- Proc. Roy. Irish Acad.** — *Proceedings of the Royal Irish Academy Section B.*; nier., B 35 (1920), Dublin, Irlandja.
- Proc. Roy. Soc. London.** — *Proceedings of the Royal Society (London)*; A. *Mathematical and Physical Sciences*; mies., 2 tm., 96 (1920), Londyn.
- Rec. trav. chim.** — *Recueil des travaux chimiques des Pays-Bas*; mies., [4] 39 (1920), Leyda, Holandja.
- Rev. chim. ind.** — *Revue de chimie industrielle, La*; mies., 29 (1920), Paryż.
- Rev. chim pura applicada.** — *Revista de Chimica pura e applicada*; mies., [27] 4 (1919), Porto, Portugalja.
- Rev. électrochim.** — *Revue d'électrochimie et d'électrometallurgie*; mies., 13 (1919), Paryż.
- Rev. gén. chim.** — *Revue générale de chimie pure et appliquée*; nie wychodzi.
- Rev. gén. sci.** — *Revue générale des sciences pures et appliquées*; dwtyg., 31 (1920), Paryż.
- Rev. métall.** — *Revue de métallurgie*; mies., 17 (1920); Paryż.

- Rev. prod. chim.** — *Revue des produits chimiques, La*; dwtyg., 23 (1920), Paryż.
- Rev. sci.** — *Revue scientifique*; dwtyg., 58 (1920), Paryż.
- Rivista mineral. crit. ital.** — *Rivista di mineralogie e cristallografia italiana*; nier., 52 (1920), Padwa.
- Roczniki Chem.**, — *Roczniki Chemji*; nier., 1 (1921), Warszawa.
- Schweiz. Chem. Ztg.** — *Schweizerische Chemiker Zeitung (Wochenschrift für angewandte Chemie, Industrie- und Handelsblatt)*; tyg., Zurych.
- Science.** — *Science*; tyg., 2 tm., 51 (1920), Garrison-on-Hudson, Stany Zjednoczone.
- Scienza.** — *Scienza*; mies.; 2 tm., 27 (1920), Medjolan, Włochy.
- Sitz. Akad. Wiss Wien.** — *Sitzungsberichte Akademie der Wissenschaften in Wien; Mathematische-naturwissenschaftliche Klasse. Abteilung I.: Mineralogie, Krystallographie, Botanik, Zoologie, Geologie u. Geographie; IIa, Mahtematik, Astronomie. Physik u. Mechanik; IIb, Chemie; III. Auatomie u. Physiologie*; nier., II. b., 129 (1920), Wien.
- Sitz. math.-physik. Klasse. Bayer. Akad. Wiss. München.** — *Sitzungsberichte der mathematisch-physikalischen Klasse der Bayerischen Akademie der Wissenschaften*; nier., 1920 I, Monachjum.
- Sitz. preuss. Akad. Wiss.** — *Sitzungsberichte der preussichen Akademie der Wissenschaften*; tyg., Berlin.
- Skand. Arch. Physiol.** — *Skandinavisches Archiv für Physiologie*; nier., 39 (1920), Helsingfors, Finlandja.
- Smithsonian Inst. Publ. Contributions to Knowledge.** — *Smithsonian Institution. Publications Contributions to Knowledge*; nier. Washington.
- Stahl u. Eisen.** — *Stahl und Eisen, Zeitschrift für das deutsche Eisenhüttenwesen*; tyg., 40 (1920), Düsseldorf, Niemcy.
- Sucr. Belge.** — *Sucrerie Belge, La*; mies., 43 (1920), Bruksella.
- Svensk. Kem. Tid.** — *Svensk Kemisk Tidskrift*; mies., 32 (1920), Stockholm.
- Textile Colorist.** — *Textile Colorist*; mies., 42 (1920), Philadelphia, Pa.
- Therap. Halbmonatsh.** — *Therapeutische Halbmonatshefte*; dwtyg., 34 (1920), Berlin.
- Tids. Kemi.** *Tidskrift for Kemi*; dwtyg., 17 (1920), Kristiania Norwegja.
- Tonind. Ztg.** — *Tonindustrie-Ztg.*; 3 razy tyg., 44 (1920), Berlin.

- Trans. Am. Electrochem Soc.** — *Transactions of the American Electrochemical Society*; 2 tm., rocznie, 37 (1920), S. Bethlehem, Pa, Stany Zjedn.
- Trans. Am. Inst. Chem. Eng.** — *Transactions of the American Institute of Chemical Engineers*; roczn. 12 (1919), New York.
- Trans. Am. Inst. Mining. Met. Eng.** — *Transactions of the American Institute of Mining and Metallurgical Engineers*; p̄roczn. 61 (1920), New York.
- Trans. Cambridge Phil. Soc.** — *Transactions of the Cambridge Philosophical Society*; nier., 22 (1920), Londyn.
- Trans. Ceram. Soc England.** — *Transactions of the Ceramic Society (England)*; roczn. 19 (1919—1920), Stoke-on-Trent, Anglja.
- Trans. Faraday Soc.** — *Transformations of the Faraday Society*; nier., 15 (1920), Londyn.
- Trans. Iron Stell. Inst. London.** — *Transactions of the Iron and Stell Institute (London)*; roczn., Londyn.
- Trans. Roy. Soc. Edinburg.** — *Transactions of the Royal Society of Edinburg*; nier., 52 (1919—1920), Edinburg, Szkocja.
- Trans. Roy. Soc. London.** — *Transactions of the Royal Society of London, Philosophical*; nier., A. 221 (1920), Londyn.
- Tschermak's mineral. petrogr. Mitt.** — *Tschermak's mineralogische und petrographische Mitteilungen*; nier., 35 (1920), Wiedeń.
- Verhand Akad. Wetenschappen Amsterdam.** — *Verhandelingen der Koninklijke Akademie van Wetenschappen te Amsterdam*; nier., 12 (1918), Amsterdam.
- Verslag Akad. Wetenschappen Amsterdam.** — *Verslag Koninklijke Akademie van Wetenschappen te Amsterdam*; nier., 2 tm., 28 (1920), Amsterdam.
- Z. allgem. Physiol.** — *Zeitschrift für allgemeine Physiologie*; nier., 18 (1920), Jena, Niemcy.
- Z. anal. Chem.** — *Zeitschrift für analytische Chemie*; mies., 59 (1920), Monachium.
- Z. angew. Chem.** — *Zeitschrift für angewandte Chemie*; 2 razy tyg., 33 (1920), Lipsk.
- Z. anorg. allgem. Chem.** — *Zeitschrift für anorganische und allgemeine Chemie*; nier., 4 tm. roczn. 109 (1920), Lipsk (dawniejsza *Zeitschrift für anorganische Chemie*).
- Z. Biol.** — *Zeitschrift für Biologie*; mies., (II) 52 (1920), Monachium.

- Z. Chemotheraphie. I. Orig.** — *Zeitschrift für Chemotheraphie und verwandte Gebiete.* Teil I. Originale. Teil II. Referate; nier., Lipsk.
- Z. Eis. Kälte-Ind.** — *Zeitschrift für Eis- und Kälte-Industrie;* mies., Wiedeń.
- Z. Elektrochem.** — *Zeitschrift für Elektrochemie und angewandte physikalische Chemie;* dwtyg. 26 (1920), Halla, Niemcy.
- Zellstoffchem. Abhandl.** — *Zellstoffchemische Abhandlungen;* mies., 1 (1920), Halla, Niemcy.
- Zentr. Biochem. Biophys.** — *Zentralblatt für Biochemie und Biophysik mit Einschluss der theoretischen Immunitätsforschung;* nier., 21 (1920), Berlin.
- Zentr. Physiol.** — *Zentralblatt für Physiologie;* dwtyg., 34 (1920), Wiedeń.
- Z. exp. Path. Therap.** *Zeitschrift für experimentelle Pathologie und Therapie;* nier., 21 (1920), Berlin.
- Z. Farben-Ind.** — *Zeitschrift für Farben-Industrie;* mies., 18 (1919) Berlin.
- Z. ges. Kälte-Ind.** — *Zeitschrift für die gesamte Kälte-Industrie (Zeitschrift des Deutschen Kälte Vereins);* mies., 27 (1920), Berlin.
- Z. ges. Schiess- Sprengstoffw.** — *Zeitschrift für das gesamte Schiess- und Sprengstoffwesen;* dwtyg., 15 (1920), Monachium.
- Z. Instrumentenk.** — *Zeitschrift für Instrumentenkunde;* mies., 40 (1920), Berlin.
- Z. komprimierte flüssige Gase Pressluft-Ind.** — *Zeitschrift für komprimierte flüssige Gase sowie für die Pressluft-Industrie;* mies., 20 (1920), Weimar.
- Z. Kryst. Mineralog.** — *Zeitschrift für Krystallographie und Mineralogie;* mies., 55 (1920), Lipsk.
- Z. landwir. Versuchsw.** — *Zeitschrift für das landwirtschaftliche Versuchswesen in Osterreich* nier., 23 (1920), Wiedeń.
- Z. Metallkunde.** — *Zeitschrift für Metallkunde;* dwtyg., 12 (1920), Berlin.
- Z. Nahr. Genussm.** — *Zeitschrift für Untersuchung der Nahrungs- und Genussmittel sowie der Gebrauchsgegenstände;* dwtyg., 39 (1920). Berlin.
- Z. öffentl. Chem.** — *Zeitschrift für öffentliche Chemie;* dwtyg. 26 (1920), Plauen.

- Z. Physik.** — *Zeitschrift für Physik (Berichte der Deutschen physikalischen Gesellschaft)*; nier. roczn. 3 tm, 1 (1920), Brunświk. Niemcy.
- Z. physik. Chem.** — *Zeitschrift für physikalische Chemie, Stöchiometrie und Verwandtschaftslehre*; nier., 94 (1920), Lipsk.
- Z. physik. chem. Unterricht.** — *Zeitschrift für den physikalischen und chemischen Unterricht*; dwtyg. 33 (1920), Berlin.
- Z. physiol. Chem.** — *Zeitschrift für physiologische Chemie (Hoppe-Seyler's)*; nier., 109 (1920), Berlin i Lipsk.
- Z. Spiritusind.** — *Zeitschrift für Spiritusindustrie*; tyg., 43 (1920), Berlin.
- Z. techn. Biol.** — *Zeitschrift für technische Biologie*; nier., 8 (1920), Berlin.
- Z. techn. Physik.** — *Zeitschrift für technische Physik*; mies., 1 (1920), Lipsk.
- Z. Ver. deut. Ing.** — *Zeitschrift des Vereins deutscher Ingenieure*; tyg., 64 (1920), Berlin.
- Z. Ver. deut. Zucker-Ind.** — *Zeitschrift des Vereines der deutschen Zuckerindustrie*; mies., 70 (1920), Berlin.
- Z. wiss. Mikros.** — *Zeitschrift für wissenschaftliche Mikroskopie und für mikroskopische Technik*; kw. 36 (1920), Lipsk.
- Z. wiss. Phot.** — *Zeitschrift für wissenschaftliche Photographie*; mies., 19 (1920), Lipsk.
- Z. Zuckerind cecho-słowak. Rep.** — *Zeitschrift für Zuckerindustrie der cecho-slovakischen Republik*; tyg., 44 (1920), Praga, Czecho-Słowacja.

Czasopisma polskie.

- Bull. intern. l'Acad. Sci. Cracovie.** — *Bulletin International de l'Academie des Sciences de Cracovie. Classe des Sciences mathématiques, Serie A. Classe des Sciences naturelles, Serie B*; nier., (1921), Kraków.
- Chem. Polski.** — *Chemik Polski*; dwtyg., 16 (1918); nie wychodzi, Warszawa.
- Czasop. Techn.** — *Czasopismo Techniczne*; dwtyg., Lwów.
- Czasop. Tow. Aptek.** — *Czasopismo Towarzystwa Aptekarskiego*; dwtyg., Lwów.
- Gazeta Cukr.** — *Gazeta Cukrownicza*; tyg., Warszawa.

- Kosmos, Lwów.** — *Kosmos, czasopismo Towarzystwa Przyrodników*; mies., Lwów.
- Metan.** — *Metan, Miesięcznik dla spraw przemysłu gazu ziemnego*; od r. 1920, „*Przemysł Chemiczny*“, Lwów.
- Pam. Tow. lek.** — *Pamiętnik Towarzystwa lekarskiego*; kwart., Warszawa.
- Prace mat-fiz.** — *Prace matematyczno-fizyczne*; roczn., Warszawa.
- Przeł. gazown.** — *Przeł. Gazowniczy*; mies., 2 (1922), Warszawa.
- Przeł. techn.** — *Przeł. techniczny*; tyg., Warszawa.
- Przemysł chem.** — *Przemysł Chemiczny*; mies., 6 (1922), Lwów.
- Roczniki Chem.** — *Roczniki Chemji*; nier., 2 (1922), Warszawa.
- Roczn. nauk. roln.** — *Roczniki nauk rolniczych*; nier., Kraków.
- Rozpr. Akad. Um. A, B.** — *Rozprawy Wydziału matematyczno-przyrodniczego Akademji Umiejętności. Dział A, nauki matematyczno-przyrodnicze. Dział B, nauki biologiczne*; roczn., Kraków.
- Spraw. Tow. Nauk. War.** — *Sprawozdania Towarzystwa Naukowego Warszawskiego*; nier., Warszawa.
- Wiad. farm.** — *Wiadomości farmaceutyczne*; dwutyg., Warszawa.
- Wiad. matem.** — *Wiadomości matematyczne*; dwumies., Warszawa.
-